

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารกับคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 2 โดยมีวิธีการวิจัยเป็นลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ หัวหน้างานบริหารงานวิชาการในโรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 2 จำนวน 150 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ คือ หัวหน้างานบริหารงานวิชาการในโรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 2 จำนวน 108 คน โดยมีวิธีการได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1.2.1 กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยการเปิดตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Kregcie and Morgan) จากประชากร จำนวน150 คน ได้ขนาดกลุ่มประชากรจำนวน 108 คน

1.2.2 วิธีการสุ่มตัวอย่าง โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดย ผู้วิจัยจำแนกโรงเรียนออกเป็น 2 ขนาด คือ

- 1) โรงเรียนประถมศึกษา ขนาดเล็ก
- 2) โรงเรียนประถมศึกษา ขนาดใหญ่

นำกลุ่มตัวอย่างที่ได้จำนวน 108 คน จากประชากร 150 คน แบ่งออกเป็นกลุ่มตัวอย่างโดยทำ การเปรียบเทียบกลุ่มตัวอย่างเป็นอัตราส่วน ตามจำนวนประชากรของแต่ละประเภท ดังภาพที่ 3.1 ดังนี้

ประเภทโรงเรียน	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
ขนาดเล็ก	74	53
ขนาดใหญ่	76	55
รวม	150	108

ภาพที่ 3.1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างโรงเรียนระดับประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 2

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถามบทบาทการบริหารงานวิชาการ
ของผู้บริหารโรงเรียน และ แบบบันทึกข้อมูลมาตรฐานคุณภาพสถานศึกษาด้านผู้เรียน ดังนี้

2.1.1 เครื่องมือสอบถามบทบาทการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน

เป็นแบบสอบถามสำหรับ หัวหน้างานบริหารงานวิชาการเป็นผู้ตอบ แบบสอบถามฉบับนี้ ผู้วิจัย
ได้สร้างขึ้นเอง โดยศึกษาจากเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แล้วสร้างเป็นข้อคำถาม ให้สอดคล้องกับ
ตัวแปรที่ต้องการศึกษา มี 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป ได้แก่ เพศ อายุ ประสบการณ์
ทำงาน วุฒิการศึกษา และขนาดโรงเรียน ลักษณะแบบสอบถาม เป็น แบบตรวจสอบรายการ
(Checklist)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับระดับการปฏิบัติตามบทบาทการบริหารงาน
วิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
พระนครศรีอยุธยาเขต 2 ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)
5 ระดับ จำนวน 83 ข้อ ประกอบด้วยคำถามตามขอบข่ายงานวิชาการ ดังนี้

- 1) การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระ
หลักสูตรท้องถิ่น
- 2) การวางแผนงานด้านวิชาการ

- 3) การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา
- 4) การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา
- 5) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
- 6) การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน
- 7) การส่งเสริมการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา
- 8) การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้
- 9) การนิเทศการศึกษา
- 10) การแนะแนว
- 11) การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา
- 12) การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ
- 13) การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น
- 14) การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุ องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา
- 15) การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา
- 16) การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา
- 17) การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

2.1.2 แบบบันทึกข้อมูลคุณภาพสถานศึกษา เป็นแบบเก็บข้อมูลคุณภาพของมาตรฐานคุณภาพสถานศึกษาด้านผู้เรียน โดยผู้วิจัยเก็บจากผลการประเมินคุณภาพภายนอกระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน รอบที่ 2 (พ.ศ. 2549 - 2553) ตามมาตรฐานการประเมินคุณภาพภายนอก จำนวน 7 มาตรฐาน ของแต่ละโรงเรียน

2.2 วิธีการสร้างเครื่องมือในการวิจัย

2.2.1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและมาตรฐานคุณภาพสถานศึกษาด้านผู้เรียน

2.2.2 กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยและนิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย

2.2.3 สร้างข้อคำถามตามลักษณะของตัวแปรที่ต้องการศึกษานำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบ และให้ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงแก้ไข

2.2.4 นำแบบสอบถามมาปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และนำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบเพื่อความถูกต้องอีกครั้งหนึ่ง

2.2.5 นำเครื่องมือที่ได้ปรับปรุงและผ่านการเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เสนอผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงด้านเนื้อหาและความเหมาะสมโดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างเนื้อหา กับจุดประสงค์ (index of items objective congruence :ioc)

2.2.6 นำแบบสอบถามที่ผู้ทรงคุณวุฒิได้เสนอแนะไว้มาปรับปรุงแล้วแก้ไข โดยพิจารณาร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ให้ได้เครื่องมือที่มีคุณภาพที่เชื่อถือได้แล้วไปทดลอง(tryout) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คนจาก 30 โรงเรียน

2.2.7 นำแบบสอบถามที่ทดลองใช้มาหาค่าความเที่ยง(reliability) ด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ของครอนบาค (Cronbach's alpha Coefficient) ได้ค่าความเที่ยง (reliability) เท่ากับ .98

2.2.8 นำแบบสอบถามที่ผ่านการทดลองใช้แล้วมาปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง และให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบครั้งสุดท้าย ก่อนนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่จะศึกษาต่อไป

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการเป็นขั้นตอน ดังนี้

3.1 ผู้วิจัยทำหนังสือขอความร่วมมือในการทำวิจัยจากสำนักบัณฑิตศึกษา ถึงผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 2 เพื่อขอความร่วมมือในการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลการทำกรวิจัยจากผู้อำนวยการ โรงเรียนในสังกัด

3.2 นำเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยพร้อมสำเนาหนังสืออนุญาตให้เก็บข้อมูลส่งไปยังกลุ่มตัวอย่าง โดยวิธีการใส่ในซองรับเอกสารของแต่ละโรงเรียนที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 2

3.3 ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการให้ผู้ตอบแบบสอบถามส่งคืนทางซองรับส่งเอกสารของโรงเรียนที่ผู้วิจัยปฏิบัติงานอยู่ โดยกำหนดช่วงระยะเวลาในการส่งคืนเป็นเวลา 1 เดือน

3.4 ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่าง ได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์ จำนวน 108 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

ในส่วน of ข้อมูลมาตรฐานคุณภาพสถานศึกษาด้านผู้เรียน ได้จากผลการประเมินคุณภาพภายนอกระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน รอบที่ 2 (พ.ศ. 2549 - 2553) ตามมาตรฐานการประเมินคุณภาพภายนอก

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการจัดกระทำข้อมูล ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์โดยใช้ค่าความถี่และค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทและหน้าที่การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารกับมาตรฐานคุณภาพสถานศึกษาด้านผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยคำนวณหาค่าสถิติดังนี้

1. วิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เป็นรายด้านรายข้อ ทำการกำหนดค่าเฉลี่ยแบบอิงเกณฑ์ (Criterion Reference) กำหนดเกณฑ์แต่ละกลุ่ม โดยใช้ช่วงคะแนน 5 ช่วง ดังนี้ (วิเชียร เกตุสิงห์ 2538:9)

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00 - 1.49 หมายถึง น้อยที่สุด

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.50 - 2.49 หมายถึง น้อย

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.50 - 3.49 หมายถึง ปานกลาง

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.50 - 4.49 หมายถึง มาก

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.50 - 5.00 หมายถึง มากที่สุด

2. การเปรียบเทียบระดับบทบาทการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาระหว่างกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มที่เป็นอิสระต่อกันใช้วิธีการทดสอบค่าที (t-test) ด้วย ค่า independent – samples T Test

3. ผลการวิเคราะห์ผลการประเมิน และเปรียบเทียบมาตรฐานคุณภาพสถานศึกษาด้านผู้เรียนจากผลการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษา พิจารณาจากค่าเฉลี่ยของระดับคุณภาพตัวบ่งชี้ในแต่ละมาตรฐานเป็น 4 ระดับ ดังนี้ (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน))

ค่าเฉลี่ยของระดับคุณภาพตัวบ่งชี้ ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 1.74 หมายถึง ปรับปรุง

ค่าเฉลี่ยของระดับคุณภาพตัวบ่งชี้ ระหว่าง 1.75-2.74 หมายถึง พอใช้

ค่าเฉลี่ยของระดับคุณภาพตัวบ่งชี้ ระหว่าง 2.75-3.49 หมายถึง ดี

ค่าเฉลี่ยของระดับคุณภาพตัวบ่งชี้ ระหว่าง 3.50-4.00 หมายถึง ดีมาก

4. การศึกษาหาความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารกับมาตรฐานคุณภาพสถานศึกษาด้านผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานใช้การวิเคราะห์ค่าการคำนวณสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน(Pearson Product Moment Corelation) ใช้นัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่คำนวณได้มาแปรผลในรูปของความสัมพันธ์ กำหนดหลักการดังนี้ (วิเชียร เกตุสิงห์ 2530)

.90 ถึง 1.00 (-.90 ถึง -1.00) สหสัมพันธ์ทางบวก (ทางลบ) อยู่ในระดับสูงมาก

.70 ถึง .90 (-.70 ถึง -.90) สหสัมพันธ์ทางบวก (ทางลบ) อยู่ในระดับสูง

.50 ถึง .70 (-.50 ถึง -.70) สหสัมพันธ์ทางบวก (ทางลบ) อยู่ในระดับปานกลาง

.30 ถึง .50 (-.30 ถึง -.50) สหสัมพันธ์ทางบวก (ทางลบ) อยู่ในระดับต่ำ

.00 ถึง .30 (-.00 ถึง -0.30) สหสัมพันธ์ทางบวก (ทางลบ) อยู่ในระดับต่ำมาก